

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta
Complectens Quæstiones, Qvæ Dispvtatæ Dicvntvr, & Quæstiones
Quodlibetales, siue Placitorum eiusdem S. Thomæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

15 Vtrum Religiosi qui nihil habent in proprio vel communi, possint
eleemosynam facere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72780](#)

QUODLIBET. III. ARTIC. XV. ET XVI.

vel in casibus similibus. Simpliciter autem loquendo, inducere aliquem ad iurandum qd religionem non intrare, graue est peccatum. Si enim quis vel let religionem intrare, & immineat et opportunitas temporis, & omnes circumstantiae conuenient, & grauiter peccaret qui cum ab ingressu religionis prohiberet. Vnde Dominus Mat. 23. cōminatur pharisaeis, qui nec ipsi intrabat in regnum celorum, nec alios intrare sinebat. Contra te alius facit aliquem iurare qud religionem non intrabit, impedit eum quantum in se est, ab ingressu religionis secundum quo icumque tē p̄t, & secundum quamcumque circumstantiam opportunam, quia in vniuersali includuntur omnia particularia. Vnde manifestum est op̄gratior peccat.

Ad illud vero qd obijicitur in contrarium, dicendum, qd quamvis licitum sit ab aliquo bono ope re abstinere, tamen illicitum est vel sibi, vel aliis impedimentum opponere, quo minus in illud bona opus procedere possit, sicut licitum est nō dare elemosynam huic pauperi, illicitum tamen est se, vel alium iuramento astringere ad hoc, qud alicui elemosynam nō detur, cuius ratio est: quia præter mittere actum virtutis potest aliquis absque peccato, eo quod præcepta affirmativa, quæ sunt de actibus virtutum, non obligant ad semper, sed impedimentum boni operis directe virtuti contrariatur, & ideo cadit sub proibitione præcepti negatiū, quod obligat ad semper. Vnde omnia talia iuramenta sunt illicita, nec sunt obseranda, & illi qui hoc iurant, iurādū perjurū sunt, quia iuratum hominem obligare non potest contra charitatem Dei & proximi: vnde quamvis licitum sit alicui religionem nō intrare, illicitum tñ est impedimentum iuramenti apponere sibi, vel alijs. Etiam contra perfectionem uitæ, & contra cōsilii Christi.

QUAESTITIO VI.

DEINDE quæsita sunt tria de his que omnipotens in religione existentibus.
¶ Primo, Vtrum religiosus qnihil debet habere in proprio, vel communī, possit elemosynam facere de his quæ sibi ab alijs in elemosynam dantur.
¶ Secundo, Vtrum aliquis in religione existens, sciens patrem suū graui necessitate opprimi, possit exire absq; licentia prælati sui ut subueniat patri.
¶ Tertio, Vtrum status religiosus sit perfectior quam status sacerdotum parochialium, & archidiaconorum.

ARTICULUS XV.

Vtrum religiosus qui nihil habent in proprio, vel communī, possit elemosynam facere.

23. q. 32. arti.
8. ca. & ad. 1.
& 4. dist. 15.
q. 2. arti. 5. q.
4. o.

CIRCA primū sic proceditur. Videtur, qd religiosi qui nihil habent in proprio, vel communī, non possunt elemosynam facere quæ eis proficiat. Non enim proficit elemosyna facient, nisi debito mō fiat: sed tales religiosi non possunt elemosynam debito mō facere, det enim elemosyna de proprio fieri, secundum illud Tobia 4. Si multum tibi fuerit, abundantanter tribue: si autem modicum, idipsum libenter impertiſti stude, ergo tales religiosi qd nihil suū hēnt nec in proprio, nec in cōmō non possunt elemosynam facere quæ eis proficiat sed si quam elemosynā de elemosynis sibi factis faciunt, eis proficit, a quib; elemosynam precepit.

SED CONTRA. Inter alia opera, elemosynarum largitio plurimum inuenitur esse fructuosa. Dñs. Dan. 5. Peccata tua elemosynis redime. Si ergo religiosi elemosynas facere nō possunt, que eis proficiant, uidetur esse peioris conditionis quam alij etiam in spiritualibus bonis.

RESPON. Dicendum, quod religiosi, quamvis proprium habere non possint, possunt tamen aliquam rem dispensationem habere, sive defractib; possessorum communī, sive etiam de elemosynis particulariter eis collatis: nec refert quantum ad pr̄positum pertinet, atrum huiusmodi dispensationem habeant auctoritatem sui ordinis, vel auctoritatem alij eius superioris prelati. His ergo quibus d. sp̄sario commissa est, possunt mentio dispensationi committuntur, secundum quod eis concitatur, & huiusmodi elemosyna meritoria est & eis qui minime ministerium exequuntur, & illis quorum huiusmodi res deputatae posseunt. Si vero aliquis religiosus sit, cui non sit huiusmodi rem dispensatio commissa, ei non licet elemosynam facere.

Et per hoc patet responsio ad obiecta.

ARTICULUS XVI.

Vtrum religiosus possit egredi claustrum absque licencia priuatis, ut patri subueniat in necessitate existat.

A SECUNDVM sic proceditur. Videtur quod religiosus si videat patrem suum esse in necessitate, etiam absque prælati sui licencia, possit claustrum exire ad subueniendum patrem. Non ne terminendum est mandatum Dei propernum traditiones. Vnde Dominus Mat. 15. contra quosdam dicit. Iterum fecitlis mandatum Dei pp traditiones vestras: sed ad subueniendum parentibus homo astringitur per præceptum dominum, Honora patrem tuum, & matrem tuam: in quod dem honore intelligitur necessariorū subueniēt, ergo videtur quod non obstantibus religiosis obseruantur, quæ sunt hominum statuta, debeat aliquis religiosus exire claustrum ad subueniendum parentibus secundum præceptum Dei.

SED CONTRA. Spiritualia semper præterenda sunt carnalibus: sed religiosi se obligauerunt ad observandum spiritualia patris, scilicet Dei, cui magis tenemur, secundum illud ad Heb. 12. Quanto magis obtemperabimus patri spiritui, & vincimus: nō ergo debent dimittre sui ordinis obseruantias, ut parentibus carnalibus ministrant.

RESPON. Dicendum, quod aliter est dicendum de illo qui nondum religionem intravit, & alter de illo qui iam in religione est profulus. Ille enim qui nondum religionem intravit, si videat patrem suum in magna necessitate, cui per alium subveniri non possit, non debet religionem intrare, sed retinetur ministri parentibus, maxime si absque periculo peccati possit in saculo remanere. Sive vero per alium possit cius parentibus ministriari, potest, si uult, religionem intrare. Vnde Cartylo: exponens illud, Dimilite mortuos sepelire mortuos suos, dicit, quod malum est abducere hominem a spiritualibus, & maxime cum fuerint, qui ministerium parentium compleant. Erat enim alij qui complete possent illius funeris sepulture. Postquam vero aliquis est iam in religione profulus, est mortuus mundo: usi per spirituale mortem de obligatus